

Презентація на тему: «Вплив дотацій та податків, квот і тарифів на ринкову рівновагу»

Підготував студент
групи МО-21
Штифурко Іван

Коротко про ГОЛОВНЕ

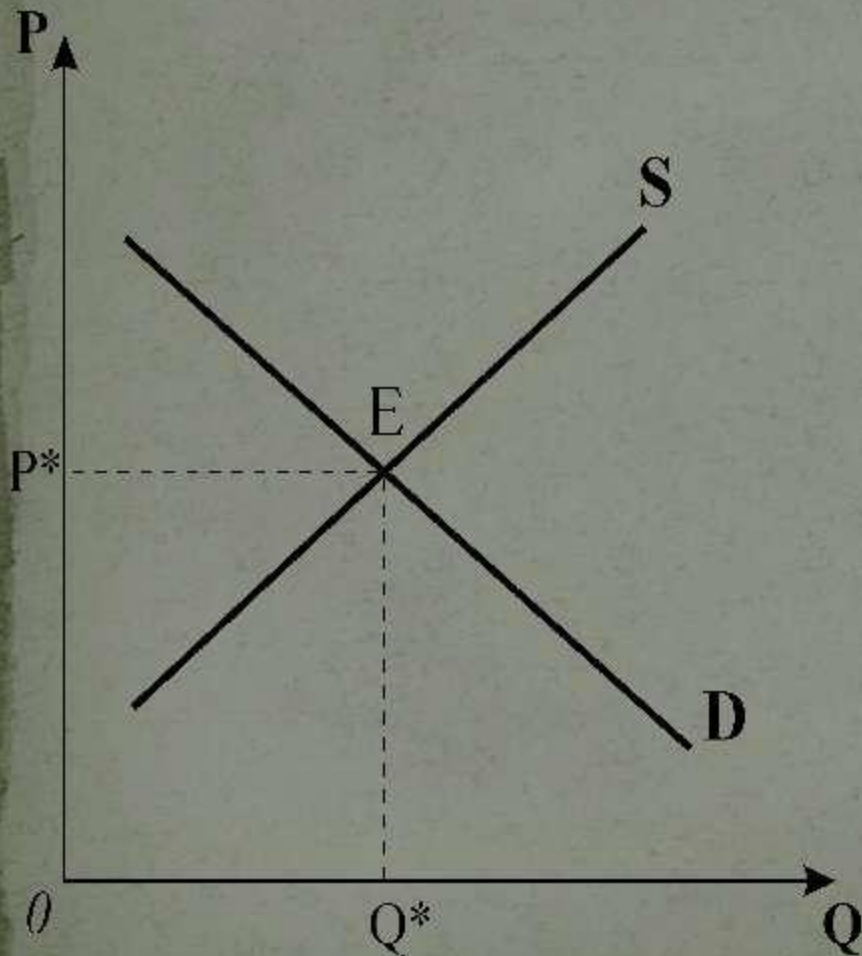
- Ринкова рівновага має місце тоді, коли попит і пропозиція за певної ціни є урівноваженими. Але існують різні чинники, що впливають на формування ринкової рівноваги.
- Податки скорочують пропонування, якщо розглядаються виробниками як збільшення витрат виробництва. Субсидії, навпаки, покривають частину витрат виробника, внаслідок чого пропонування зростає

Ринкова рівновага поняття рівноважної ціни.

- Ринкова рівновага - це така ситуація, за якої відсутня тенденція до зміни. Рівноважна ціна - це така ціна, до якої матиме тенденцію наближатися дійсна або фактична ринкова ціна. Це ціна, яка може утримуватися на певному рівні довгий час. Будь-яка ціна, яка не є рівноважною, не може утримуватися на певному рівні довго, оскільки діють базові ринкові сили, які стимулюють зміну ціни.

РИНКОВА РІВНОВАГА

Взаємодія попиту і пропозиції визначає ринкову рівновагу.

Ринкова рівновага – це стан ринку, за якого *обсяги попиту та пропонування збігаються.*

Її умовою є: $Q_D = Q_S$.

- Ринок не завжди перебуває в стані рівноваги, але завжди існує тенденція до вирівнювання обсягів попиту і пропонування. Якщо ціна відхиляється вгору від рівноважної, з'являється надлишок товарів у продавців, загострення конкуренції змушує їх знижувати рівень ціни до рівноважного, а якщо ціна опустилась нижче за рівноважну, то виникає дефіцит товарів і, користуючись конкуренцією серед покупців, продавці піднімають ціну. Отже, зміна ціни повертає ринок до попередньої рівноваги. Точка рівноваги є стійкою, а коливання ціни відіграє роль механізму саморегулювання ринкової системи.

Вплив на ринкову рівновагу податків

- Податок – обов'язковий внесок юридичних і фізичних осіб у бюджет чи у позабюджетний фонд, здійснюваний у порядку і на умовах обумовлених законодавством.
- Найцивілізованішим інструментом державного регулювання ринку вважаються податки, вони не обмежують свободу дій суб'єктів ринку та не порушують функціонування ринкових процесів.

● Податки можуть стимулювати або, навпаки, обмежувати ділову активність, сприяти розвитку тих чи інших галузей підприємницької діяльності, створювати передумови для зниження витрат виробництва й обертання приватних підприємств, для підвищення конкурентоспроможності національних підприємств на світовому ринку. За допомогою податків проводиться протекціоністська економічна політика чи надається свобода товарному ринку.

- Держава на законодавчій основі може впливати на виробників за допомогою встановлення цін. Але він має вигляд втручання, що порушує механізм ринкового ціноутворення за законами попиту та пропозиції. Подібне втручання здатні здійснювати будь-які інші монопольні структури.
- У будь-якому разі втручання такого роду здатні блокувати ринковий механізм конкурентного ціноутворення. Державне втручання в ринкове ціноутворення найчастіше зводиться до примусового встановлення ціни на рівні нижче ринкової рівноваги попиту і пропозиції.

Вплив дотацій та субсидій на ринкову рівновагу.

- Дотація – це негативний податок, чи «податок навпаки». Дотація встановлюється в відсотках до ціни блага, або в абсолютній сумі на одиницю блага. Дотації, як правило, отримують виробники, але можуть отримати споживачі.
- Субсидія – це фінансова або інша підтримка державними органами виробництва, переробки, продажу, транспортування, експорту, споживання подібного товару, в результаті якої суб'єкт аграрно-правових відносин одержує пільги (прибутки).

- Дотації отримують лише збиткові виробники якогось блага, а субсидії - лише малозабезпечені споживачі. Ринковий попит і ринкова пропозиція будь-якого товару у вільному ринку формуються як суми індивідуального попиту й індивідуальної пропозиції усіх споживачів та виробників цього товару. Тому вплив дотацій і субсидій на ринкову рівновагу відбувається на фоні достатньо потужної пропозиції прибуткових виробників і попиту заможних споживачів. Однак, у випадку дотацій рівноважна ціна товару зменшується, а у випадку субсидій вона зростає.

Вплив квот та тарифів на ринкову рівновагу

- Квоти - обмеження обсягів пропозиції державою, найчастіше ці обмеження стосуються експорту або імпорту. Так імпортна квота вводиться з метою захисту виробника від іноземної конкуренції.
- Квоти бувають:
  - а) ефективна
  - б) неефективна

- Неєфективна квота не впливає на рівноважний обсяг і ціну продажу. Ефективна квота - зменшує рівноважний обсяг продаж та збільшує ринкові ціни. Отже, квота призводить до зростання ціни та зменшення обсягу рівноваги.
- Імпорتنі квоти – обмежують кількість іноземних товарів, які можуть бути продані на національному ринку. Альтернативний спосіб досягнення цієї мети-тарифи – це податки на імпортні товари. І квоти, і тарифи можуть впливати на ціни імпорту.

Висновки:

- В арсеналі держави є великий набір засобів і методів регулювання економіки: від регулювання економічного законодавства, встановлюючи тим самим правила гри на ринку, до впливу на грошовий ринок за допомогою політики облікової ставки. Однозначно визначити де знаходиться межа між грубими та більш м'яким втручанням в рівновагу ринку є важко, проте аналіз показав що деякі методи благополучно впливають на ринкову рівновагу і на добробут споживачів та виробників, а деякі згубно. Проте за їх допомогою можна вирішити ряд соціальних проблем.